

LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJA PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS

2008 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2009-02-11 Nr. 5-3

Vilnius

TURINYS

I. LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS 2008 M. VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA	1
Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos valstybinės reikšmės keliams tiesti, modernizuoti ir taisyti.....	2
Saugaus eismo užtikrinimas	2
Kelių ir tiltų priežiūra.....	3
Kelių tinklo plėtra	4
Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos principų įgyvendinimas plėtojant kelius	5
KPPP lėšos vietinės reikšmės keliams bei miestų gatvėms tiesti, taisyti ir prižiūrėti	5
II. LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS 2008 M. VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA	6
III. LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS 2008 M. VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI	6
Saugaus eismo užtikrinimas	6
Kelių ir tiltų priežiūra.....	6
Kelių tinklo plėtra	7
Žvyrkelių asfaltavimas	7
Strateginių tikslų įgyvendinimas	7
Institucijos vykdytos programos	8
Tarpinstitucinių programų ir kitų projektų įgyvendinimas.....	9
Patvirtintų asignavimų panaudojimas	9
Kita svarbi informacija	9
IV. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS	10

I. LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS 2008 M. VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA

Transportui Lietuvoje, kaip tranzito šalyje, tenka ypač svarbus vaidmuo kuriant materialines vertybes, racionaliai išdėstant teritorijoje gamybinės jėgas, tenkinant gyventojų susisiekimo poreikius. Keliai bei jų infrastruktūra turi svarbią reikšmę šalies ekonomikos raidai, nes Lietuvoje automobilių keliais pervežama apie 60 proc. visų krovinių. Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Kelių direkcija) vykdo valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir

plėtos koordinavimo darbus ir, kaip asignavimų valdytoja, iš dalies koordinuoja vietinės reikšmės kelių finansavimą.

Kelių priežiūros ir plėtos programos lėšos valstybinės reikšmės keliams tiesti, modernizuoti ir taisyti

Administruojant Kelių priežiūros ir plėtos programos (toliau – KPPP) lėšas, skirtas valstybinės reikšmės keliams (75 proc.) 2008 m., buvo keliami šie tikslai:

- saugaus eismo užtikrinimas;
- kelių ir tiltų priežiūra;
- kelių tinklo plėtra;
- nacionalinės darnaus vystymosi strategijos principų įgyvendinimas plėtojant kelius.

Saugaus eismo užtikrinimas

Įvertinus dabartinę padėtį keliuose, saugaus eismo užtikrinimas išlieka pirmuoju ir pagrindiniu prioritetu.

Pagrindinės priemonės saugiam eismui užtikrinti: „juodųjų dėmių“ naikinimas keliuose, pėsčiųjų ir dviračių takų tiesimas, šaligatvių ir atitvarų įrengimas, sankryžų rekonstravimas, teikiant pirmenybę žiedinių ir skirtingų lygių sankryžų įrengimui, kelių ruožų apšvietimas, skirtingų lygių pėsčiųjų perėjų įrengimas, medžių, augančių arti magistralių važiuojamosios dalies krašto, pašalinimas, šviesoforų įrengimas krašto ir intensyvaus eismo rajoninių kelių sankryžose, kur sudėtinga diegti kitas priemones ir kt. Planuojama, kad saugaus eismo priemonių įdiegimas, kaip viena iš pagrindinių nacionalinės saugaus eismo programos sudedamųjų dalių, padės sumažinti avaringumą Lietuvos keliuose.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2005 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. 759 patvirtino valstybinės saugaus eismo automobilių keliais 2005–2010 metų programos įgyvendinimo priemonių planą. Tęsiant šios programos tikslus ir užduotis bei atsižvelgiant į didelį avaringumą, buvo vykdomos saugaus eismo užtikrinimo programos ir įgyvendinamos švietėjiškos priemonės:

1. Vykdamas minėtą priemonių planą, 2008 m. iš KPPP lėšų buvo apšviesta 29 km avaringų kelio ruožų ir sankryžų, rekonstruota 15 sankryžų, nutiesta arba rekonstruota 28 km pėsčiųjų ir dviračių takų, įrengta 135 km metalinių apsauginių atitvarų avaringose vietose bei atitvarų nuo akinimo skiriamosiose juostose, gyvenvietėse įrengta ~60 greičio mažinimo kalnelių (PLATO), pėsčiųjų perėjų, 10,74 km ruožuose pašalinti medžiai, sutvarkyta sankasa, įrengti 4 informaciniai skydai A2 kelyje.

2. Įgyvendindama minėtos programos 3.1.1 priemonę, Kelių direkcija paskelbė atvirą tarptautinį konkursą ir 2008-05-14 pasirašė sutartį dėl 12 stacionariųjų greičio matuoklių įrengimo. Sutartyje numatyta paslaugos teikimo trukmė – 3 metai. Sutarties suma 3,6 mln. Lt. Matuokliai buvo įrengti 2008 m. rugpjūčio mėn.

2007-10-31 Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą Nr. 1171 „Dėl Saugaus eismo gerinimo keliuose programos patvirtinimo“. Kelių direkcija paskelbė tarptautinį atvirą konkursą ir 2008-08-05 pasirašė sutartį dėl 139 stacionariųjų ir 11 mobiliųjų greičio matuoklių įrengimo. Paslauga bus teikiama iki 2019 m. pradžios. Sutarties suma visam laikotarpiui 47,9 mln. Lt.

3. 2008 m. vykdamas švietėjišką veiklą:

3.1. visose šalies savivaldybėse buvo demonstruojami saugos diržų efektyvumo ir automobilio apšvietimo imitavimo įrenginiai (2008 m. įrenginiai demonstruoti 68 dienas), organizuotas Lietuvos mokinių konkursas „Saugokime jaunas gyvybes keliuose“, kurio metu vyko pradinių klasių mokinių varžybos „Šviesoforas“, jaunųjų dviratininkų „Saugaus rato“, mopedų, motociklų ir automobilių jaunųjų vairuotojų varžybos. Kelių direkcija finansavo šiuos renginius ir kartu su Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centru bei policija juos organizavo.

3.2. Televizija:

8 populiariausiose TV stotyse (*TV3, LNK, LTV, BTV, PBK, Tango TV, TVI, 5 kanalas*) buvo transliuojami 5 vaizdo klipai, skatinantys pėsčiuosius naudoti atšvaitus, vairuotojus neviršyti greičio, nevairuoti neblaiviems, vairuotojus ir keleivius užsisiegti saugos diržus, visus eismo dalyvius elgtis kultūringai. 2008 m. iki metų pabaigos vaizdo klipai buvo transliuoti daugiau nei 6 000 kartų.

Nupirktos ir nuo 2008-08-31 transliuojamos per populiarius TV kanalus (LNK – „Ne vienas kelyje“ ir BTV – „Kelio ženklai“) savaitinės TV laidos aktualiomis saugaus eismo temomis. Jas sudaro publicistika, saugaus eismo naujienos šalyje ir užsienyje, vairavimo pamokėlės, konkursai ir kt.

3.3. Radijas:

12 populiariausių radijo stočių (*Lietuvos radijas, M-1, Lietus, Radiocentras, Pūkas, Ruskoje Radijo Baltija, M-1 Plus, Power Hit radio, European Hit Radio, Kelyje, Zip FM ir Žinių radijas*) 2008 m. iki metų pabaigos garso klipai buvo transliuoti daugiau nei 17 000 kartų. 2008 m. transliuoti informaciniai pranešimai (transliuojama Lietuvos radijo laidose *Informuoja VRM tarnybos* ir *Gimtoji žemė* bei *Žinių radijo* laidoje *Ne vienas kelyje* ir kitų radijo stočių laidose).

3.4. Spauda:

Penkiuose populiariausiuose laikraščiuose („Lietuvos rytas“, „Respublika“, „Lietuvos žinios“, „Kauno diena“ ir „Valstiečių laikraštis“) parengti ir išspausdinti 5 puslapiai saugaus eismo klausimais. Straipsniai ir informacijos spausdinamos žurnaluose „Lietuvos keliai“, „Veidas“, „Transporto pasaulis“, „Kelias“, „Autosportas“, „Autobild“. Šiuose leidiniuose skaitytojai informuojami apie saugaus eismo akcijas (imitacinių įrenginių kelionę per Lietuvą, moksleiviams skirtus saugaus eismo konkursus, renginius organizuotus kartu su policija ir kt.), nušviečiami kelininkų darbai žiemos sąlygomis, pateikiama informacija apie mokesčius, kelio ženklų ir įrenginių niokojimą (vandalizmą), avarijas dėl transporto priemonių susidūrimų su žvėrimis keliuose ir kitas aktualias saugaus eismo problemas. Tokio turinio eismo saugai skirtų publikacijų ir teminių rinkinių šiuose leidiniuose kasmet pasirodo daugiau nei 100 publikacijų.

3.5. Leidiniai:

Parengtas ir išleistas lankstinukas „Tegul visos Jūsų kelionės būna saugios“ (150 000 vnt.), kuris buvo platinamas visuomenei saugos diržų įrenginių demonstravimo metu; taip pat 50 000 knygučių „Saugiai į mokyklą, saugiai į namus“, 400 000 vnt. kalendoriukų ir 200 000 vnt. skirtukų knygoms saugaus eismo tematika, kasmetinis eismo įvykių statistikos leidinys „2004–2007 metų įskaitinių eismo įvykių statistika Lietuvoje“ (7 500 egz. lietuvių kalba ir 500 egz. anglų kalba).

3.6. Atšvaitai:

Įsigyta ir platinama 54 400 vnt. plastikinių ir plastmasinių atšvaitų, 7 000 vnt. įvairių formų šviesą atspindinčių žaisliukų, 3 000 vnt. maišelių sportinei aprangai su atšvaitine juosta, 5 000 šviesą atspindinčių liemenių, 24 400 vnt. lankstinukų apie atšvaitų naudą ir svarbą.

Kelių ir tiltų priežiūra

Vykdamt kelių priežiūros darbus 2008 m. buvo užtaisyta 181 tūkst. m² išdaužų dangose, 470,3 tūkst. m² plyšių, atlikta 582 tūkst. m² paviršiaus apdorojimo lopinėliais, 138 tūkst. m² nusidėvėjusių asfalto dangų palaistyta bitumu, tuo prailginant jų tarnavimo laiką. Vykdamt priežiūros darbus, sutvarkyta 340 km kelių žemės sankasos bei šalikelės griovių, žvyro medžiagomis sustiprinta 289 km žvyrkelių ir 168 km kelkraščių. Tvarkant technines eismo reguliavimo priemones, pakeista 7,5 tūkst. m² sugadintų ir pasenusių, neatitinkančių nustatytų reikalavimų kelio ženklų, atnaujinta 30,3 tūkst. m² apsauginių atitvarų, keliai paženklinoti 1 175,1 tūkst. m² linijū.

Daugiausiai lėšų atskaitiniais metais sunaudota nuolatinei kelių priežiūrai žiemą – 41 proc., bei nuolatinei priežiūrai vasarą – 20 proc. Dėl nepakankamo kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo neatliekamas kelių remontas reikiamu periodiškumu, todėl, augant eismo intensyvumui, daugelį defektų tenka taisyti kelių priežiūros darbais, įgalinančiais užtikrinti tinkamas eismui sąlygas. Išlaidos asfalto dangų taisymo darbams sudaro 8 proc.

Per 2008 m. buvo rekonstruota 10, o suremontuota 15 tiltų ir viadukų. Taip pat rekonstruota 1 ir suremontuotos 107 pralaidos. Visos sutartys, numatytos baigti 2008 m., įvykdytos laiku.

Kelių tinklo plėtra

2008 m. toliau buvo įgyvendinami projektai, bendrai finansuojami ES Sanglaudos fondo ir priskiriami 2007–2013 m. planavimo periodui.

Buvo rekonstruota, sustiprinta, sutaisyta 1 306 km asfaltbetonio dangų. Atliekant šiuos darbus, sėkmingai buvo panaudojamos tiek KPPP, tiek ES fondų lėšos.

2008 m. buvo tęsiami 2007 m. pradėti darbai:

- Transeuropinio tinklo kelių E85 (Vilnius–Lyda) ir E272 (Vilnius–Panevėžys–Šiauliai–Palanga) plėtra. Kelio Vilnius–Panevėžys–Šiauliai–Palanga rekonstrukcija ir dangos stiprinimas (I etapas). 2008 m. buvo sustiprinta danga ruožuose, kurių bendras ilgis 29,6 km, rekonstruota 14 tiltų (viadukų), įrengta 41 km ilgio apsauginė tinklo tvora nuo laukinių gyvūnų, sankryžos apšvietimas, požeminės perėjos pėstiesiems ir gyvūnams. 2008 m. rugsėjo mėnesį buvo baigti darbai pagal antrąją statybos rangos sutartį Radviliškio mieste – sustiprinta ir paplatinta danga (2,25 km), įrengtas apšvietimas ir pėsčiųjų ir dviračių takas 2,25 km ilgio ruože.

- Transeuropinio tinklo kelio E262 (Kaunas–Zarasai–Daugpilis) plėtra. Kelio rekonstrukcija ir dangos stiprinimas (I etapas). 2008 m. buvo sustiprinta ir paplatinta 22,5 km bendro ilgio kelio dangos, rekonstruotas tiltas per Versmyną, įrengta 15,2 km bendro ilgio tinklo tvoros, 6,28 km ilgio ruožo apšvietimas, 4,58 km ilgio apsauginiai atitvarai, paviršinių nuotekų sistemos.

- Transeuropinio tinklo kelio E85 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda) rekonstravimas. Dangos platinimas ir stiprinimas (I etapas). 2008 m. sustiprinta ir išplatinta danga ruožuose, kurių bendras ilgis 20,75 km, rekonstruoti 3 viadukai ir pėsčiųjų viadukas Vievyje, įrengta 102,3 km bendro ilgio tinklo tvora nuo laukinių gyvūnų, 65,2 km atitvarų, 9,2 km ilgio kelio apšvietimas.

- Transeuropinio tinklo kelio E67 (VIA BALTICA) plėtra. Dangos stiprinimo užbaigimas ir Marvelės sankryžos rekonstrukcija. 2008 m. pastatyta Marvelės skirtingų lygių sankryža ir sustiprinta 6,43 km kelio E67 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai dangos. Papildomai įrengta žirgų trasa ir pėsčiųjų takas su požemine perėja, lietaus kanalizacija, atitvarai bei pėsčiųjų ir žirgų perėjos apšvietimas.

- Transeuropinio tinklo kelio E85 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda) rekonstravimas. Estakados Kaunas–Klaipėda, Klaipėda–Kaunas kryptimi statyba Jakų sankryžoje. Įvyko statybos darbų konkursas. Sutartis su rangovu buvo pasirašyta 2008 m. lapkričio 13 d. Sutarties vertė – 98,91 mln. Lt. Planuojama darbų pabaiga – 2010 m.

Žvyrkelių asfaltavimas

2008 m. toliau buvo vykdomi žvyrkelių asfaltavimo darbai:

- Žvyrkelių asfaltavimo programa 2006–2008 m. Rytų Lietuvos regionai (Žvyrkelių asfaltavimo programa 2006–2008 metais Rytų Lietuvos regionuose, 1 ir 2 paketai). Darbai pagal šį projektą pradėti 2006 m. ir užbaigti 2008 m. Pagal dvi statybos rangos sutartis 2006–2008 m. išasfaltuota žvyrkelių, kurių bendras ilgis 118,28 km. Iš jų 2008 m. pagal šį projektą išasfaltuota 8,85 km, kiti km buvo išasfaltuoti ankstesniais projekto įgyvendinimo metais.

- Žvyrkelių asfaltavimo programa 2006–2008 m. Vakarų Lietuvos regionai (Žvyrkelių asfaltavimo programa 2006–2008 metais Vakarų Lietuvos regionuose, 1, 2 ir 3 paketai). Darbai pagal šį projektą pradėti 2006 m. ir užbaigti 2008 m. Pagal tris statybos rangos sutartis 2006–2008 m. išasfaltuota žvyrkelių, kurių bendras ilgis 126,21 km. Iš jų 2008 m. pagal šį projektą išasfaltuota 49,75 km, kiti km buvo išasfaltuoti ankstesniais projekto įgyvendinimo metais.

Iš viso pagal 2006–2008 m. žvyrkelių asfaltavimo programą yra išasfaltuoti 244,49 km, iš jų 58,6 km. 2008 metais.

- Žvyrkelių asfaltavimo programa. I etapas. Rytų Lietuvos regionai. Darbai pagal šį projektą pradėti 2007 m., o užbaigti 2008 m. Iš viso 2007–2008 m. Rytų Lietuvos regionuose išasfaltuota 180,52 km.

- Žvyrkelių asfaltavimo programa. I etapas. Vakarų Lietuvos regionai. Darbai pagal šį projektą pradėti 2007 m., o užbaigti 2008 m. Iš viso 2007–2008 m. Vakarų Lietuvos regionuose pagal šią sutartį išasfaltuota 147,28 km.

Iš KPPP lėšų 2008 m. išasfaltuota 62 km žvyrkelių. Iš viso 2008 m. išasfaltuota 446 km žvyrkelių.

Jungčių su tarptautiniais koridoriais plėtra

- Jungčių su tarptautiniais koridoriais plėtra. Valstybinės reikšmės kelių rekonstrukcija. I etapas. Darbai vykdomi pagal keturias statybos rangos sutartis, kurios pasirašytos 2007 m., o jose numatyti darbai užbaigti 2008 m. Pagal šias sutartis iš viso rekonstruota 78,26 km krašto ir rajoninės reikšmės kelių.

- Jungčių su tarptautiniais koridoriais plėtra. Kelio Vilnius–Utena ruožo nuo 10,0 iki 16,0 km rekonstrukcija. Pagal šią sutartį bus rekonstruotas (paplatintas) 6 km ilgio kelio Vilnius–Utena ruožas. Sutartis buvo pasirašyta 2008 m., darbų pabaiga numatyta 2009 m.

- Jungčių su tarptautiniais koridoriais plėtra. Kelio Klaipėda–Palanga ruožo nuo 4,0 iki 12,1 km rekonstrukcija. Sutartis buvo pasirašyta 2008 m. darbai privalo būti užbaigti 2009 m. Bus rekonstruotas (paplatintas) 8,1 km ilgio kelio Klaipėda–Palanga ruožas. Be to, šiame ruože bus įrengti bei rekonstruoti 4 tiltai ir viadukai bei rekonstruota Tauralaukio sankryža.

Eismo saugos ir aplinkosaugos priemonių diegimas, I etapas

2008 m. pradėtas projekto „Eismo saugos ir aplinkosaugos priemonių diegimas, I etapas.“ įgyvendinimas. Darbų atlikimo sutartis pasirašyta 2008 m., o darbų pabaiga – 2009 m. Sutarties vertė – 28,9 mln. Lt.

Asfalto dangų atnaujinimas

2008 m. asfalto dangų atnaujinimo darbų sutarčių pasirašyta už 137,3 mln. Lt. Už šią sumą rangovai atnaujino 566 km asfalto dangų.

Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos principų įgyvendinimas plėtojant kelius

Planuojant valstybinės reikšmės automobilių kelių plėtrą bei rekonstrukciją, numatomos poveikio aplinkai mažinančios priemonės (akustinės sienutės, želdiniai, senų langų pakeitimas į triukšmą izoliuojančius langus, nuotekų valymo įrenginių pastatymas ir kt.) ir taip įgyvendinamas Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos principas.

2008 m. gyvenamuosiuose namuose 3 vnt. senų langų pakeisti į naujus, triukšmą izoliuojančius langus, įrengta 10 paviršinių nuotekų surinkimo ir valymo įrenginių, įrengta 3 požeminės perėjos laukiniams gyvūnams bei pastatyta 170,8 km tinklo tvoros.

KPPP lėšos vietinės reikšmės keliams bei miestų gatvėms tiesti, taisyti ir prižiūrėti

Vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti bei saugaus eismo sąlygoms užtikrinti (20 procentų) 2008 m. buvo skirta 362,6 mln. Lt, o valstybės reikmėms, susijusioms su keliais, finansuoti (KPPP finansavimo lėšų rezervas) (5 procentai) buvo skirta 90,7 mln. Lt.

II. LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS 2008 M. VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

Teigiami veiksniai:

1. Europos Komisija 2007-07-30 patvirtino 2007–2013 Ekonomikos augimo veiksmų programą, pagal kurią įgyvendinami ir transeuropinių tinklų plėtros projektai.
2. Nuo 2007 m. liepos 1 d. įvesta vinječių sistema, t.y. nauja naudotojo mokesčio mokėjimo, administravimo ir kontrolės tvarka, leidžianti efektyviau vykdyti naudotojo mokesčio surinkimą ir kontrolę.
3. Nuo 2008-01-01 į Programos finansavimo sąskaitą buvo pervedama 80 proc. (nuo 2009-01-01 – 55 proc.) akcizo pajamų, gautų už realizuotą benzina, dyzelinius degalus bei energetinius produktus, kurie pagaminti iš biologinės kilmės medžiagų ar su jų priedais ir skirti naudoti kaip variklių degalai.

Neigiami veiksniai:

1. Nuo 2008 m. rudens prasidėjęs ekonomikos lėtėjimas turėjo įtakos įplaukų į KPPP surinkimui ir atitinkamai Kelių direkcijos atsiskaitymų su rangovais sutrikimui. 2009 m. sausio 1 d. skolos rangovams sudarė 434 mln. Lt.

III. LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS 2008 M. VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Valstybės investicijos į kelių infrastruktūrą būtinos. Tiesiant, rekonstruojant ir taisant kelius ir tiltus, diegiant saugaus eismo priemones, sumažėja kelių transporto priemonių eksploatacinės išlaidos, nuostoliai dėl eismo įvykių, kelionės laiko, ekologiniai, aplinkosauginiai nuostoliai ir kt. Įrengiant miestų aplinkkelius, transportas, ypač sunkusis, nukreipiamas į menkai apgyvendintas teritorijas, todėl miestų gyventojams sumažėja triukšmas ir oro tarša, gerėja gyvenimo kokybė. Kelių modernizavimas glaudžiai susijęs su verslo plėtra. Gerėjant kelio infrastruktūrai, kelio įtakos zonoje nuolat didėja verslo įmonių ir jose dirbančių žmonių skaičius, įmonės sukuria papildomą pridedamąją vertę.

Saugaus eismo užtikrinimas

Sistemiškai atliekamas darbas didinant eismo saugumą pradeda duoti teigiamus rezultatus. Išankstiniais duomenimis, 2008 m. Lietuvos keliuose žuvo 32,7 proc. žmonių mažiau nei 2007 m. Palyginti su praėjusiais metais, žala dėl eismo įvykių, kuriuose žuvo žmonės, sumažėjo 879 mln. Lt.

Eismo įvykių statistika įpareigoja ir toliau kiekviename kelių taisymo ar rekonstrukcijos projekte diegti inžinerines eismo saugumo gerinimo priemones bei vykdyti saugaus eismo švietėjišką veiklą.

Kelių ir tiltų priežiūra

Sistemiškai atliekama einamoji kelių priežiūra ir remontas bei dangų stiprinimo projektai mažina kelio dangos nelygumą.

Dėl kelio dangos lygumo pagerėjimo kelių naudotojai patiria mažesnes (apie 307 mln. Lt per metus) autotransporto priemonių eksploatacines išlaidas magistraliniuose ir krašto keliuose. Ši nauda – tai skirtumas tarp autotransporto priemonių eksploatacinių išlaidų, važiuojant blogesnio dangos lygumo keliu, ir autotransporto priemonių eksploatacinių išlaidų, važiuojant lygesniu magistraliniu ir krašto keliu.

Dėl žvyrkelių einamosios priežiūros, jų dangos nelygumas (IRI) svyruoja nuo 6 iki 12 m/km. Vasaros laikotarpiu žvyrkeliai greideriuojami 3–4 kartus, o greideriuoto žvyrkelio nelygumas

sumažėja nuo 12 iki 7 m/km, todėl kelių naudotojai per metus dėl sumažėjusių transporto priemonių eksploatacinių išlaidų žvyrkeliuose sutaupo apie 177 mln. Lt.

Naudą visuomenei atneša ne tik naujų kelių tiesimas bei esamų modernizavimas, bet ir periodinis remontas bei kelių priežiūra. Trūkstant lėšų kelių dangų kapitaliniam remontui, atliekamas periodinis remontas (dažniausiai paviršiaus apdorojimas), kuris keleriems metams sustabdo dangų irimą ir lėtina susidėvimą. Tačiau reikia pabrėžti, kad, esant ypač susidėvėjusiai kelio danga, paviršiaus apdorojimas jau negali padėti, todėl tokiuose keliuose tenka užtaisinėti defektus ir laukti, kada atsiras galimybė atlikti kapitalinį remontą.

Kelių tinklo plėtra

Atliekant tarptautinių transporto koridorių ir kitų kelių plėtrą buvo sėkmingai vykdomi projektai, finansuojami tiek iš KPPP, tiek iš ES paramos fondų. Vien tik iš Europos Sąjungos fondų lėšų, įgyvendinant kelių infrastruktūros projektus, 2008 m. atlikta darbų už 335 mln. Lt, o apmokėta 145 mln. Lt.

Žvyrkelių asfaltavimas

Asfaltuojant žvyrkelius, sumažėja kaimo gyventojų atskirtis, mažėja nuostoliai dėl dulketumo, taip pat kiti ekologiniai nuostoliai. 2008 m. Lietuvoje išasfaltuota 446 km žvyrkelių, dėl to visuomenė gavo 36 mln. Lt naudos.

Strateginių tikslų įgyvendinimas

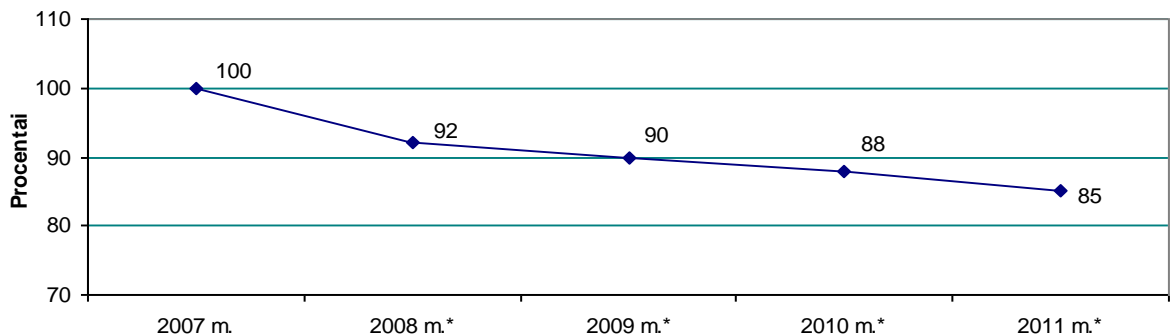
Institucijos strateginis tikslas – prižiūrėti ir plėtoti valstybinės reikšmės kelius, tenkinti didėjančio kelių transporto eismo poreikius, siekti mažinti eismo įvykių skaičių, įgyvendinti Europos Sąjungos techninius reikalavimus keliams, integruoti Lietuvos kelius į ES kelių tinklą.

Institucija siekdama strateginio tikslo:

- įgyvendina valstybinės reikšmės kelių plėtros strategiją, nustato prioritetus, parengia teisinės ir organizacines sąlygas, reformuoja ir tobulina kelių srities valdymą, intensyvina inovacinius procesus, koordinuoja vietinės reikšmės kelių finansavimą;
- užtikrina efektyvų, saugų ir ekonomišką krovinių transportavimą ir gyventojų susisiekimą kelių transportu valstybinės reikšmės keliais;
- plėtoja ir tobulina valstybinių kelių tinklą pagal tarptautinius (Europos Sąjungos) standartus, siekia, kad jis atitiktų šiuolaikinius Lietuvos valstybės kelių transporto poreikius, integruoja į transeuropinį kelių tinklą (TEN), gerina Lietuvos, kaip tranzito šalies, įvaizdį.

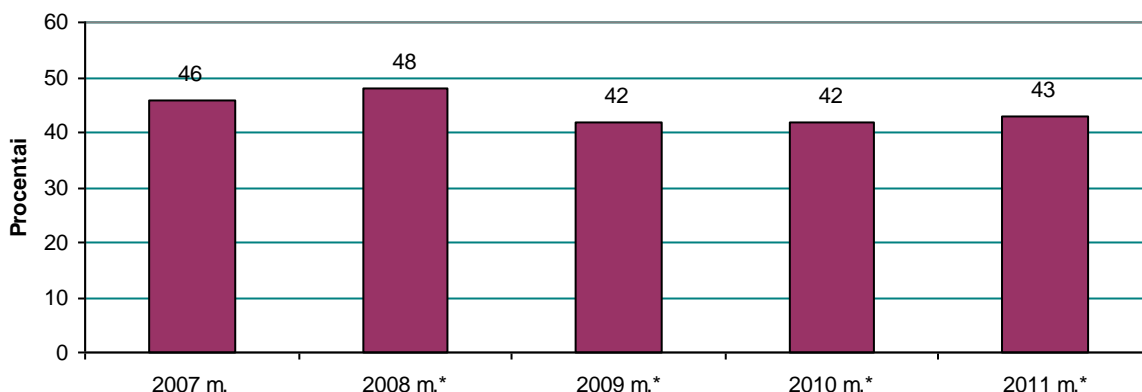
Institucijos efekto kriterijai 2009 metams:

1. Žuvusiųjų eismo įvykiuose dėl infrastruktūros trūkumų procentinis pokytis;

* – planuojami rezultatai.

2. Kelių priežiūros lygis (optimalaus lygio procentais);

* – planuojamas kelių priežiūros lygis.

3. Per metus padidėjęs rekonstruotų ar sutvarkytų kelių ir bendro kelių tinklo santykis: 2007 m. – 5,1 proc.; 2008 m. – 6,5 proc.; 2009 m. – 1,5 proc.; 2010 m. – 4,0 proc.; 2011 m. – 4,5 proc.

4. Padidėjęs šalies magistralinių kelių stiprumo indeksas: 2007 m. – 0,960; 2008 m. – 0,962; 2009 m. – 0,960; 2010 m. – 0,962; 2011 m. – 0,965.

5. Palaikomas kelių transporto triukšmo lygis ir užterštumas kelio nuotekų nuo kelio valymo įrenginių įrengimas rekonstruojamų kelių ruožuose: akustinių sienučių efektyvumas ≤ 10 decibelų (dBA), kelio nuotekų užterštumas neviršija didžiausios leistinos koncentracijos (DLK).

Institucijos vykdytos programos

2008 m. Kelių direkcija buvo atsakinga už Specialiąją Kelių priežiūros ir plėtros programą ir Specialiąją Sanglaudos fondo programą (bendro finansavimo lėšos ir PVM).

1. Specialioji Kelių priežiūros ir plėtros programa 0181

Vykdamas šią programą, įgyvendinamas institucijos strateginis tikslas – prižiūrėti ir plėtoti valstybinės reikšmės kelius, tenkinti augančio kelių transporto eismo poreikius, mažinti eismo įvykių skaičių dėl infrastruktūros trūkumų, šviesti visuomenę saugaus eismo klausimais, įgyvendinti Europos Sąjungos techninius reikalavimus keliams, integruoti Lietuvos kelius į ES kelių tinklą.

Programos tikslas – prižiūrėti ir plėtoti valstybinės reikšmės kelius, sudarant sąlygas nepertraukiamam ir saugiam transporto srautų judėjimui, bei tolygiai skirstyti finansinius ir žmogiškuosius išteklius.

Kelių direkcijos veiklos programoje numatyti uždaviniai yra tęstiniai ir vykdomi nuo pat institucijos veiklos pradžios.

Specialiosios Kelių priežiūros ir plėtros programos uždaviniai:

- Saugaus eismo užtikrinimas;
- Kelių ir tiltų priežiūra;
- Kelių tinklo plėtra;
- Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos principų įgyvendinimas.

Specialiosios Kelių priežiūros ir plėtros programos vykdymas reikšmingai prisideda prie LR Vyriausybės 361, 363, 395, 397 punktų įgyvendinimo:

- plėtoti bendradarbiavimą su pietinėje Baltijos jūros dalyje esančiomis valstybėmis, siekiant, kad būtų sukurti transporto ir logistikos paslaugų Rytų–Vakarų kryptimi tinklas ir infrastruktūra, kurie savo kokybiniais parametrais ir teikiamų paslaugų kokybe būtų konkurencingi šiaurinio Baltijos regiono uostams ir transporto mazgams, o taip pat tranzitui sausumos transportu iš Rytų į Vakarų per pietines kaimynines šalis;

- užtikrinti Lietuvos transporto sistemos integralumą su ES senbuvųjų šalių transporto sistemomis, plėtojant ir modernizuojant Lietuvos teritorijoje esančią Transeuropinio transporto tinklo (TEN) infrastruktūrą, efektyviai panaudojant ES bei tarptautinių finansinių institucijų paramą;
- spartinti kelių infrastruktūros pertvarkymo ir plėtojimo projektų, susijusių su eismo sauga keliuose, įgyvendinimą, didžiausią dėmesį skiriant avaringiausiems ir didžiausio eismo intensyvumo keliams;
- sukuriant informavimo apie eismo sąlygas ir nelaimės valstybinės reikšmės keliuose sistemą, panaudojant informacinių ryšių infrastruktūros galimybes.

2. Specialioji Sanglaudos fondo programa (bendro finansavimo lėšos ir PVM) 60.12

Vykdamas šią programą, įgyvendinamas institucijos strateginis tikslas – plėtoti valstybinės reikšmės kelius, užtikrinti didėjančius Lietuvos kelių transporto eismo poreikius, realizuoti Europos Sąjungos techninius reikalavimus kelių infrastruktūrai ir integruoti Lietuvos kelius į ES kelių tinklą. Sanglaudos fondo programa įgyvendinama nuo 2004 metų. 2008 m. užbaigti įgyvendinti 4 projektai. 2010 m. bus užbaigti projekto „IXB transporto koridoriaus plėtra“ įgyvendinimo darbai.

Programos tikslas – plėtoti transporto koridorius, kertančius Lietuvos Respublikos teritoriją.

Tarpinstitucinių programų ir kitų projektų įgyvendinimas

Kelių direkcija kartu su kitomis institucijomis dalyvauja šiose tarpinstitucinėse programose:

- Nacionalinės žmonių su negalia socialinės integracijos 2003–2012 metų programoje;
- Valstybinėje saugaus eismo automobilių keliais 2005–2010 programoje;
- Jono Pauliaus II piligrimų kelio ir jo objektų pritaikymo piligrimų ir turizmo reikmėms 2007–2013 metų programoje;
- Probleminių regionų 2008–2010 metų plėtros programa;
- Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009.

Patvirtintų asignavimų panaudojimas

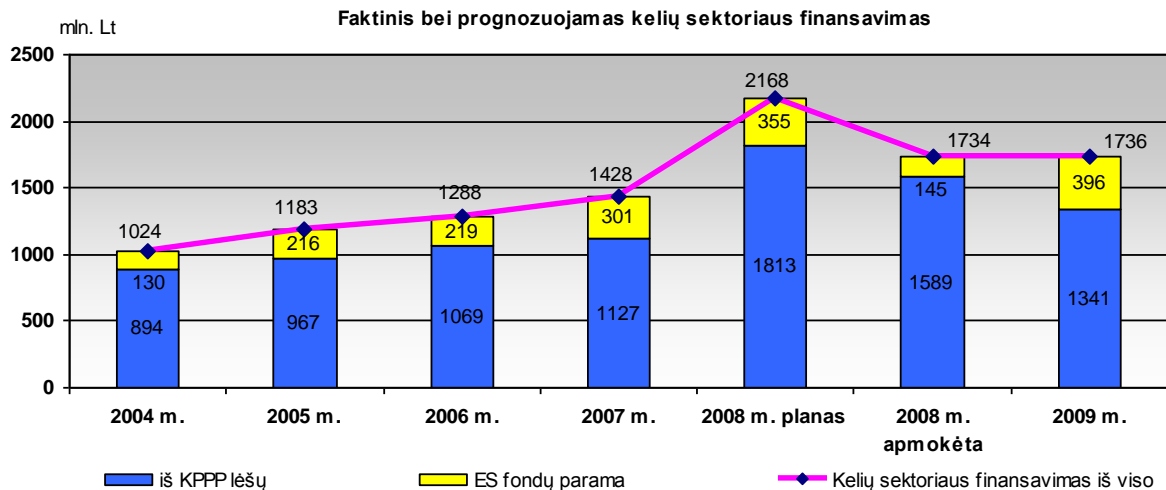
Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. sausio 23 d. nutarimu buvo patvirtinta Kelių priežiūros ir plėtros programos sąmata, kuri sudarė 1 599 tūkst. Lt.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. gegužės 21 d. nutarimu sąmata buvo padidinta iki 1 813 tūkst. Lt. Iš jų pagrindinė išlaidų dalis buvo skirta kelių priežiūrai ir investiciniams projektams įgyvendinti.

Be to, atlikta darbų už 355 mln. Lt Europos Sąjungos paramos tikslinių lėšų valstybinės reikšmės kelių infrastruktūros investiciniams projektams įgyvendinti.

Kita svarbi informacija

Kelių sektoriaus paskutiniųjų kelerių metų finansavimo dinamika bei prognozės artimiausiam laikotarpiui pateiktos žemiau esančiame paveiksle.

IV. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

Artimiausiu metu institucijos prioritetinės veiklos kryptys išliks nepakitusios:

1. Saugaus eismo užtikrinimas;
2. Kelių ir tiltų priežiūra;
3. Kelių infrastruktūros plėtra ir taisymas;
4. Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos principų įgyvendinimas.

1. Didėjant eismo srautams, pervežamų krovinių ir keleivių skaičiui, 2009 ir vėlesniais metais toliau bus modernizuojami bei prižiūrimi Lietuvos keliai, diegiamos saugaus eismo priemonės.

2009 m. Kelių direkcija numato vykdyti ilgalaikes saugaus eismo kampanijas, kaip numatyta Valstybinėje saugaus eismo automobilių keliais 2005–2010 metų programoje, tokiomis temomis:

- skatinti vairuotojus neviršyti greičio;
- skatinti vairuotojus ir keleivius prisisegti saugos diržus ir naudoti vaikų saugos priemones automobiliuose;
- skatinti vairuotojus nevairuoti neblaivius ir sudaryti nepakantumo atmosferą neblaiviems vairuotojams;
- skatinti pėsčiuosius ir dviratininkus kelyje elgtis saugiai ir dėmesingai;
- skatinti pėsčiuosius ir dviratininkus naudoti atšvaitus ir kitas matomumą tamsoje gerinančias priemones.

Numatoma panaudoti tokias priemones:

- Televizija:
 - ✓ sukurti naujus vaizdo klipus ir juos transliuoti pagrindinėse TV stotyse;
 - ✓ rengti vieną TV laidą vienoje iš pagrindinių TV stočių;
 - ✓ kurti ir transliuoti programas saugaus eismo tema populiariose TV laidose (serialuose ir pan.).
- Radijas:
 - ✓ sukurti ir transliuoti naujus garso klipus populiariausiose radijo stotyse;
 - ✓ sukurti ir transliuoti radijo pranešimus.
- Spauda:
 - ✓ parengti ir išspausdinti teminius puslapius pagrindiniuose šalies laikraščiuose.

- Numatoma surengti Lietuvos mokinių konkursą „Saugokime jaunas gyvybes keliuose“, parengti ir platinti leidinius vaikams ir suaugusiems eismo dalyviams.

Preliminariai numatyta surengti atskiras 1 mėn. trukmės kampanijas skirtingomis temomis. Atsižvelgiant į skiriamas lėšas, numatyta surengti 5–6 kampanijas (vienai temai po vieną kampaniją po 1 mėn. ir greičio temai 2 kampanijas po 1 mėn.).

2. 2009 m. 26 proc. sumažėjus KPPP finansavimui 14 proc. sumažėja ir keliams prižiūrėti skirtos lėšos. Skiriamos lėšos kelių priežiūrai įtakoja ir kelių priežiūros lygius. Jei 2008 m. magistralinių kelių buvo prižiūrima I priežiūros lygiu 551,8 km, tai 2009 m. I priežiūros lygiu magistralinių kelių bus prižiūrima tik 200,8 km. Taip pat mažėja priežiūros lygiai ir kai kuriems rajoniniams keliams: 2008 m. buvo prižiūrimi rajoniniai keliai I priežiūros lygiu, kur eismo intensyvumas ≥ 500 aut./parą (2 954,27 km), 2009 m. I priežiūros lygiu bus prižiūrimi rajoniniai keliai, kur eismo intensyvumas ≥ 700 aut./parą (2 070,3 km).

3. Šiuo metu vyksta 2007–2013 metų planavimo periodu numatytų projektų paraiškų parengimo, pateikimo ir įgyvendinimo darbai, yra nustatyti ir suplanuoti reikalingų įgyvendinti numatytų objektų prioritetai. 2009 metais bus tęsiami seni ir pradėti nauji projektai:

- Transeuropinio tinklo kelių E85 (Vilnius–Lyda) ir E272 (Vilnius–Panevėžys–Šiauliai–Palanga) plėtra. Kelių Vilnius–Panevėžys–Šiauliai–Palanga rekonstrukcija ir dangos stiprinimas (I etapas);
- Transeuropinio tinklo kelio E85 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda) rekonstravimas. Dangos platinimas ir stiprinimas. I etapas;
- Transeuropinio tinklo kelio E85 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda) rekonstravimas. Estakados Kaunas–Klaipėda, Klaipėda–Kaunas kryptimi statyba Jakų sankryžoje;
- Transeuropinio tinklo kelio E67 (Via Baltica) plėtra. Dangos stiprinimo užbaigimas ir Marvelės sankryžos rekonstrukcija;
- Transeuropinio tinklo kelio E262 (Kaunas–Zarasai–Daugpilis) plėtra. Kelio rekonstrukcija ir dangos stiprinimas (I etapas);
- Transeuropinio tinklo kelio E262 (Kaunas–Zarasai–Daugpilis) plėtra. Kelio rekonstrukcija ir dangos stiprinimas (II etapas);
- Jungčių su tarptautiniais koridoriais plėtra. Valstybinės reikšmės kelių rekonstrukcija (I etapas);
- Transeuropinio tinklo kelias E85. Vilniaus miesto pietinio apvažiavimo tiesimo I etapas;
- Transeuropinio tinklo kelių E85 (Vilnius–Lyda) ir E272 (Vilnius–Panevėžys–Šiauliai–Palanga) plėtra. Kelio Panevėžys–Šiauliai ruožo Šiauliai–Radviliškis rekonstrukcija (I etapas);
- Jungčių su tarptautiniais koridoriais plėtra. Kelio Vilnius–Utena ruožo nuo 10 iki 16 km rekonstrukcija;
- Jungčių su tarptautiniais koridoriais plėtra. Kelio Klaipėda–Palanga ruožo nuo 4 iki 12,1 km rekonstrukcija;
- Eismo saugos ir aplinkosaugos priemonių diegimas. I etapas;
- Eismo saugos ir aplinkosaugos priemonių diegimas. II etapas.

Žvyrkelių asfaltavimo programai įgyvendinti 2009 m. numatyta skirti 34 mln. Lt. Pagal šią žvyrkelių asfaltavimo programą visas finansavimas skirtas tik iš KPPP lėšų ir bus išasfaltuoti 36 km žvyrkelių.

2009 metais bus baigiami vykdyti šeši žvyrkelių asfaltavimo projektai bei planuojama pradėti vykdyti šešis naujus žvyrkelių asfaltavimo projektus:

- Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Rytų Lietuvos (Alytaus ir Marijampolės) regionai;

- Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Rytų Lietuvos (Panevėžio ir Utenos) regionai;
- Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Rytų Lietuvos (Vilniaus) regionas;
- Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Vakarų Lietuvos (Kauno ir Tauragės) regionai;
- Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Vakarų Lietuvos (Šiaulių) regionas;
- Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Vakarų Lietuvos (Klaipėdos ir Telšių) regionai.

Įvykdžius šiuos projektus 2009–2010 metais bus išasfaltuota 122 km valstybinės reikšmės kelių. Iš viso 2009 metais numatoma išasfaltuoti 55 km žvyrkelių.

4. 2009 metais toliau bus įgyvendinami nacionalinės darnaus vystymosi strategijos principai kelių priežiūros sektoriuje:

- Triukšmo lygio prie pagrindinių kelių mažinimas – kelių strateginių triukšmo žemėlapių sudarymas ir atnaujinimas; triukšmo prevencijos veiksmų programos sudarymas; techninių priemonių triukšmo šaltiniuose įdiegimas; triukšmo pagrindiniuose keliuose stebėjimas; visuomenės informavimas apie aplinkos triukšmo valdymą prie pagrindinių kelių.
- Ldvn >65 dBA zonoje (ilgos trukmės strateginio planavimo būdu) palapsniui siekiama sumažinti žmonių, patiriančių viršnorminio triukšmo poveikį, skaičių.
- Aplinkos taršos mažinimas: aplinkkelių tiesimas ir žvyrkelių asfaltavimas, mažinantis vietinę, regioninę bei globalinę oro taršą; paviršinių vandenių kokybės tyrimų tęsimas, nuotekų nuo kelio valymo įrenginių, leidžiančių užtikrinti paviršinių vandenių apsaugą įrengimas.
- Autotransporto keliamo pavojaus žmonių sveikatai mažinimas – tiesiant naujus ir rekonstruojant senus kelius gyvenamojoje aplinkoje, triukšmo lygis neturi viršyti 65 dBA; eismo įvykių skaičiaus mažinimas; visuomenės informavimas apie galimą poveikį sveikatai.
- Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimas: NATURA 2000 tinklo ir kitų saugomų teritorijų ir rūšių apsaugos režimo reikalavimų vykdymas; optimalaus trasos varianto, kuris nepažeistų teritorijų apsaugos režimo, mažiausiai veiktų gamtos požiūriu natūralias ir jautrias teritorijas, parinkimas.

Generalinis direktorius

Virgaudas Puodžiukas